

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Άριθμός 6 ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (Αρχή Τριωδίου) 09 Φεβρουαρίου 2025

*«καί ἀπέστρεψα τό πρόσωπόν μου...
περί πασῶν τῶν πονηριῶν αὐτῶν» (Ιερεμ. 40,5).*

Ὁ Κύριος, ἀγαπητοί ἀδελφοί, ἀπευθύνεται στόν Προφήτη Ιερεμία λέγοντάς του «καί ἀπέστρεψα τό πρόσωπό μου, ἐξαιτίας ὄλων τῶν πονηριῶν καί κακῶν πράξεων πού εἶχαν διαπράξει». Ὁ σοφός Σολομών παρατηρεῖ: ἡ πονηρία καί ἡ κακότητα, ὅταν ἐλεγχθεῖ καί φανερωθεῖ, κάμνει τόν ἄνθρωπο δειλό καί περιέγελο» (Σοφ. Σολ. 17,10). Ὁ σοφός Σειράχ σημειώνει: «ἡ πονηρά ψυχή καταστρέφει αὐτόν πού τήν ἔχει» (Σοφ. Σειράχ 6,4)· «ἡ σοφία δέν εἶναι ἐπιστήμη τῆς πονηρίας (19,22), ὑπάρχει γνώση καί πράξη πονηρά· αὕτη ὅμως εἶναι βδελυρά ἐνώπιον τοῦ Κυρίου» (στίχ. 23). Στόν Ἐκκλησιαστή διαβάζουμε «διῶξε ἀπό κοντά σου τίς πονηρές ἐπιθυμίες» (11,10). Στό βιβλίο τοῦ Ἰώβ: «ὁ πονηρός ἀναπαύεται μέχρι τήν ἡμέρα τῆς ἀπώλειάς του· θά ἔλθει ἡ ἡμέρα τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου» (21,30). Στό βιβλίο τῶν Βασιλειῶν: «ἀπομακρυνθεῖτε ἀπό τοὺς δρόμους σας τοὺς πονηρούς» (Δ' Βασ. 17,13). Ὁ μακάριος Δαβίδ ἀναφωνεῖ: «Ζητῶ ἀπό ἐσένα Κύριε συγχώρηση, διότι τό πονηρό ἐνώπιόν σου ἐποίησα» (Ψαλμ. 50,6). «Ὅσοι ἀγαπᾶτε τόν Κύριο νά μισεῖτε τό πονηρό (Ψαλμ. 96,10). «Σκέπασέ με Κύριε ἀπό τίς μυστικές συνωμοσίες τῶν ἀνθρώπων» (Ψαλμ. 63,3).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα μᾶς λέει: «πονηροί δέ ἄνθρωποι καί γόητες προκόψουσιν ἐπί τό χειρόν πλανῶντες καί πλανώμενοι» (Β' Τιμόθ. 3,13). Ἄν ὁ κληρὸς τῶν φιλόθεων ἀνδρῶν εἶναι οἱ θλίψεις καί οἱ δοκιμασίες, καί μόνο μέσω αὐτῶν προοδεύουν στήν ἀρετή, ἀντίθετα οἱ πονηροί ἄνθρωποι, οἱ δόλιοι, οἱ ἀπατεῶνες, οἱ κακοί, οἱ διαβολεμένοι, λόγω τῆς πανουργίας τοῦ σατανᾶ - στά κελεύσματα τοῦ ὁποίου πείθονται - καί τῶν ἰδικῶν τους παθῶν - ἀπό τά ὅποια κυριαρχοῦνται - γίνονται

όλοένα και χειρότεροι. Ο Προφήτης Ιερεμίας ἀγανακτισμένος για τήν ἐξάπλωση τῆς ἀνομίας ἐρωτᾷ: «Δίκαιος εἶσαι Κύριε... Πῶς γίνεται καί προκόβουν οἱ ἀσεβεῖς;» (12,1). Ἀπό τότε μέχρι σήμερα αὐτό τό ἐρώτημα ἐξακολουθεῖ νά βασανίζει τούς ἀνθρώπους τῆς τιμιότητος καί τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἐλευθερία στή σκέψη καί τή ζωή εἶναι ἕνα προνόμιο πού σέβεται ὁ Θεός. Κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἀπόλυτα ἐλεύθερος νά ἐπιλέξει ἢ τό δρόμο τῆς ἠθικῆς ἢ τό δρόμο τῆς ἀνομίας. Μέ τή συμπαράσταση τῆς ἀδικίας μπορεῖ νά προοδεύσει κατά κόσμο. Αὐτό, ὅμως, πού για τούς πονηρούς καί κακεντρεχεῖς ἀνθρώπους εἶναι μέτρο εὐτυχίας, για τούς ἀνθρώπους πού ἔχουν «νοῦν Χριστοῦ» δέν εἶναι. Για τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ εὐλογημένος πλοῦτος εἶναι ὁ κόπος τῆς ἐργασίας. Εὐλογημένο ἀξίωμα εἶναι αὐτό πού ἔρχεται ὡς ἐπιβράβευση τῆς ἀρετῆς. Εὐλογημένη ἄνοδος εἶναι αὐτή πού ἔρχεται ἀξιοκρατικά. Τί νά κάμεις τήν εὐτυχία ὅταν στηρίζεται σέ σαθρά θεμέλια; Τί εἶδους εὐημερία εἶναι αὐτή πού στηρίζεται στό ψέμα, τήν ἀπάτη, τήν ἀρπαγή, τήν ἀδικία; Τά ἀχαλίνωτα ἐνστικτα κάποτε ταπεινώνονται καί ἡ ἔπαρσις τῆς ἀσέβειας κατεβαίνει στήν ἄβυσσο τῶν κριμάτων τοῦ Θεοῦ. Τό κατάντημα τῶν πονηρῶν εἶναι νά πλανοῦν τούς ἀνθρώπους πού πείθονται στά λεγόμενά τους καί νά πλανῶνται καί οἱ ἴδιοι εἴτε ἀπό τό διάβολο, εἴτε ἐξαιτίας τοῦ ἐσωτερικοῦ σκοτισμοῦ τους.

Ὁ Μέγας Βασίλειος παρατηρεῖ: Τίποτα ἄλλο δέν σκοτίζει τόν νοῦ τόσο, ὅσο ἡ πονηριά· καί ὅπως μέ τά ἀγαθὰ ἔργα δοξάζεται ὁ Θεός, ἔτσι καί μέ τά πονηρά ἔργα δοξάζεται ὁ διάβολος.

Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος σημειώνει: Κρύβοντας οἱ πονηροί τόν ἑαυτό τους μέσα στίς τρυπες τῆς πονηριάς ἀδυνατοῦν νά ρίξουν τό βλέμμα τους πρός τήν ἀκτίνα τοῦ φωτός, λόγω τῆς ἀσθενείας τῶν ματιῶν τῆς ψυχῆς τους. Δέν ἐνοχλεῖ τά μάτια τόσο ὁ καπνός καί ἡ ἀκαθαρότητα, ὅσο ταρασσει τίς ψυχές ἡ συναναστροφή μέ πονηρούς καί ἀκάθαρτους ἀνθρώπους.

Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος διδάσκει: Ἡ πονηρία εἶναι ἡ διάθεση τῆς ψυχῆς κατά τήν ὁποία ὁ ἄνθρωπος μέ τή θέλησή του πράττει τά ἀντίθετα ἀπό τό θεῖο θέλημα. Ἡ πονηρία καταθλίβει τόν πονηρό. Εἶναι ἔμπνευση τοῦ πονηροῦ για νά ὑποδουλώσει τήν καρδιά καί τόν

νοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πονηρία εἶναι ἀντίπαλος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ζητάει παθιασμένα νά ἐπικρατήσῃ στή γῆ ἢ βασιλεία τοῦ πονηροῦ. Ἡ πονηρία εἶναι μητέρα κάθε κακοῦ· εἶναι ζωή δαιμονική. Ἐργάζεται τό κακό, ἐνῶ πολεμάει τό ἀγαθό· ἐπιθυμεῖ δέ ὅ,τι δέν ἀρέσει στόν Θεό. Ἡ πονηρία γεννάει τήν ὑποκρισία, τή διπροσωπία καί τή ψεύτικη εὐλάβεια γιά νά ἐξαπατήσῃ τούς ἀγαθοῦς ἀνθρώπους. Καί συνεχίζει ὁ Ἅγιος Νεκτάριος: Αὐτόν πού κυριεύσε ἡ πονηρία, τόν χαρακτηρίζουν, οἱ ἐξῆς κακίες: δολιότητα, ἀνειλικρίνεια, μνησικακία, ἐκδίκηση, ψεῦδος, ἀπάτη, φθόνος, βασκανία, ὑποκρισία, ἀδικία καί ὅλες οἱ συγγενεῖς κακίες πού ὀδηγοῦν τόν ἀνθρώπο στήν ἀπώλεια. Ὁ πονηρός εἶναι ἐχθρός τοῦ Θεοῦ. «Οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθήσονται» (Ψαλμ. 36,9).

Ὁ Ἅγιος Ἀνθιμος ἔλεγε: Ἡ ταπείνωση, ἡ μετάνοια καί ἡ ἐξομολόγηση εἶναι ὁ λουτήρας τῆς ψυχῆς.

Χριστιανοί μου,

ὁ ἀνθρώπος πλάσθηκε «κατ'εἰκόνα» καί «καθ' ὁμοίωσιν» (Γεν. 1,26) τοῦ Δημιουργοῦ του μέ ὅλες τίς ἀρετές. Ἐκεῖνος πού ἔχει ὑπερβολική κακία καί ἔχθρα πρὸς τόν Θεό καί τόν ἀνθρώπο εἶναι ὁ διάβολος, ὁ κατ' ἐξοχήν πονηρός, ὅπως καί προείπαμε. Ὁ Κύριός μας προτρέπει νά παρακαλοῦμε στή προσευχή μας τόν οὐράνιο Πατέρα νά μᾶς λυτρῶναι ἀπό «τοῦ πονηροῦ» (Ματθ. 6,13), δηλαδή τοῦ διαβόλου, γιατί αὐτός εἶναι πού καταρτίζει τούς πονηροῦς ἀνθρώπους, ὡς αἴτιος ὄλων τῶν κακῶν. Ὁ δέ Ἀπόστολος Παῦλος παροτρύνει τούς χριστιανούς «νά ἀπομακρύνουν ἀπό κοντά τους κάθε πονηρό καί ἀδιόρθωτο ἀδελφό» (Α' Κορ. 5,13). Καί ὁ ἱερέας εὐχεται καθημερινά ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης «νά μᾶς ἀπαλλάττει ὁ Κύριος ἀπό διαλογισμούς ματαιίους καί ἐνθυμήσεις πονηρές».

Ἀδελφοί μου,

ἡ ἠθική δεοντολογία τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας ἐγκρίνει τήν «καλή» πονηρία πού γίνεται πρὸς ὠφέλεια, γιατί εἶναι ἕνας τρόπος διασφάλισης στίς περιστάσεις τῆς ζωῆς. Γιατί «ἂν ἡ Εὐα εἶχε αὐτήν τήν πονηριά δέν θά εἶχε ξεγελαστῆ ἀπό τίς ἀπάτες τοῦ ὄφεως» θά πεῖ χαρακτηριστικά ὁ Μέγας Βασίλειος. **ΑΜΗΝ!**